

Notiuni de baza

- alfabet
- secventa
  - lungime
  - secv. vida
- concatenare
  - notatii
- subsecventa
  - prefix
  - sufix
- multimi speciale
- proprietati Σ^*
- limbaj
  - cuvânt
- tipuri de limbaje
- specificarea unui limb.
- operatii cu limbaje

Alfabet

- Def:

Alfabet = o multime finită si nevidă de elemente numite simboluri

- Notatie: Σ

Secventa

Def.

- **secventa peste Σ**
o succesiune finita de simboluri din Σ
- **subsecventa**
o succesiune de simboluri consecutive dintr-o secventa

Lungimea unei secvente

- def:
nr. de simboluri din care este formata acea secventa
- notatie
 $|\dots|$
Ex: $|abc| = 3$
- **Secv. vida** = secv. de lungime 0
- notatie: ε (unele surse λ)

Concatenare

Dacă

$$\mathbf{x} = \mathbf{a}_1 \mathbf{a}_2 \dots \mathbf{a}_n$$

$$\mathbf{y} = \mathbf{b}_1 \mathbf{b}_2 \dots \mathbf{b}_m$$

atunci $\mathbf{z} = \mathbf{a}_1 \dots \mathbf{a}_n \mathbf{b}_1 \dots \mathbf{b}_m$

reprezintă **concatenarea** secvențelor $\mathbf{x}$ și $\mathbf{y}$

și se notează $\mathbf{z} = \mathbf{xy}$

Notatii: $aa \dots aa = a^n$

(de n ori)

Exemplu: $a^2 = aa$

Secventa

Def.

- **secventa peste Σ**
o succesiune finita de simboluri din Σ
- **subsecventa**
o succesiune de simboluri consecutive dintr-o secventa

w_2 – subsecventa a lui w_1

daca $\exists$ secventele u, v a.i. $w_1 = u w_2 v$

Prefix, sufix

Fie x , y , z sunt secvente peste alfabetul Σ

- x este un **prefix** al secventei xy
- y un **sufix** al secventei xy
- **Prefix**: o subsecventa care
  - fie este vida
  - fie incepe cu primul simbol al secventei date
- **Sufix**: o subsecventa care
  - fie este vida
  - fie se termina cu ultimul simbol al secventei date

Multimi speciale

- $\Sigma^n = \{w \mid w \text{ -- secventa peste } \Sigma, |w| = n\}$
- $\Sigma^* = \{w \mid w \text{ -- secventa peste } \Sigma, 0 \leq |w| \}$
- $\Sigma^+ = \{w \mid w \text{ -- secventa peste } \Sigma, 0 < |w| \}$

- $\Sigma^* = \Sigma^+ \cup \{\varepsilon\}$

Σ^* - proprietati

- $\forall w_1, w_2 \in \Sigma^*$ avem: $w_1 w_2 \in \Sigma^*$
- $\forall w_1, w_2, w_3 \in \Sigma^*$ avem: $(w_1 w_2) w_3 = w_1 (w_2 w_3)$
- $\forall w \in \Sigma^*$, $\varepsilon w = w \varepsilon = w$

$(\Sigma^*, \cdot)$ - monoid

Limбай, cuvаnt

- def: (limбай)

L – limбай peste alfabetul Σ

daca $L \subseteq \Sigma^*$

- def: (limбай)

Cuvаnt al unui limбай – un element al limбайului

Metode de specificare a unui limbaj

- enumerand elementele
- evidentierea unor proprietati ale elementelor
- folosind gramatici
- ...

Cateva tipuri de limbaje

- teoretice

$L = \{a^n \mid n \in \mathbb{N}\}$ limbaj peste $\Sigma = \{a\}$

$L = \{a^n b^n \mid n \in \mathbb{N}\}$ limbaj peste $\Sigma = \{a, b\}$

- matematice

ex: limbajul reprezentarii zecimale a numerelor naturale

- informatice

limbajul identificatorilor

$\Sigma = \{a, \dots, z, A, \dots, Z, \_, 0, \dots, 9\}$

$L = \{a'w' \mid a' \in \{a, \dots, z, A, \dots, Z, \_ \}, w' \in \Sigma^*\}$

Operatii cu limbaje (1)

Fie: L_1 – limbaj peste Σ_1 L_2 – limbaj peste Σ_2

(operatii cu multimi)

- $L_1 \cup L_2$ limbaj peste Σ **ales corespunzator**;

de exemplu: $\Sigma = \Sigma_1 \cup \Sigma_2$

- $L_1 \cap L_2$ limbaj peste Σ ($\Sigma = \Sigma_1 \cap \Sigma_2$)

- $L_1 - L_2$ limbaj peste Σ ($\Sigma = \Sigma_1$)

- $L_1 L_2$ limbaj peste Σ ($\Sigma = \Sigma_1 \cup \Sigma_2$)

(operatii bazate pe concatenare)

- câțul la dreapta: $L_1 / L_2 = \{ w \in \Sigma^* \mid \exists y \in L_2: wy \in L_1 \}$
- câțul la stanga: $L_1 \setminus L_2 = \{ w \in \Sigma^* \mid \exists y \in L_2: yw \in L_1 \}$

Operatii cu limbaje (2)

- L limbaj peste un alfabet Σ
- complementara: $\overline{L} = \{x \in \Sigma^* \mid x \notin L\}$

- închiderea reflexivă și tranzitivă:

$$L^* = \bigcup_{n \geq 0} L^n \quad \text{unde } L^n = LL^{n-1}, \quad L^0 = \{\epsilon\};$$

- închiderea tranzitivă:

$$L^+ = \bigcup_{n \geq 1} L^n \quad \text{sau } L^+ = LL^*, \quad L^* = L^+ \cup \{\epsilon\}$$